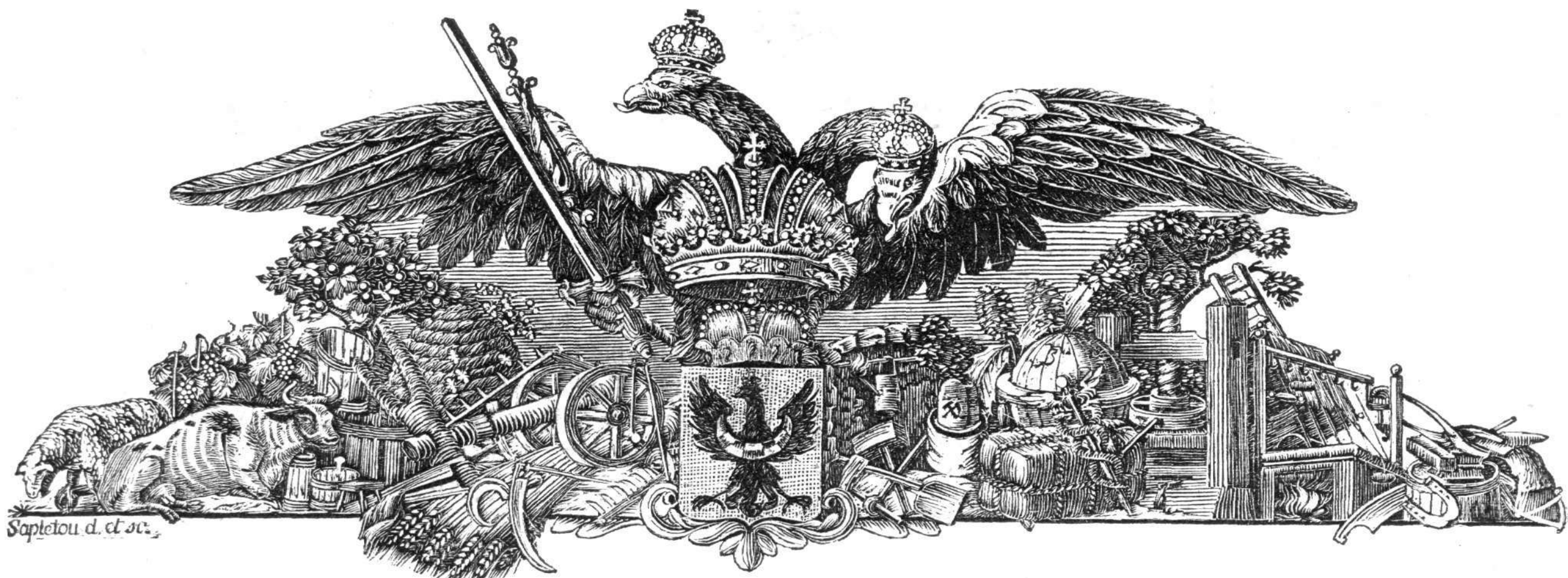

Kmetijske in rokodelske Novice.

Na svetlobo dane od c. k. krajske kmetijske družbe.

Tečaj V.

V sredo 1. kimovca 1847.

List 35.

Prerokovanje vremena *)

za vsako leto gotovo.

Skozi strehe stergane
Bo v hiše zlo dežvalo;
So njive zmolzene,
Skozi kôzele sonce sjalo.

Skozi plajše luknjaste
Bo burja zlo pihala;
Za lačne stradovce
Bo cel dan megla stala.

Za gerde oherne
Dobrota bo merzela;
Tati zasâcene
Bo leskoviča grela.

Vse žejne pjančike
Bo suša zlo morila;
Pa moča jim bo še
Skor nar več škode strila.

V zakonu semtertje
Bo včasih tud gromelo,
Pa kdaj jezičnice
Med gromam bo zadelo.

Hudé zapravljence
Bo toča zlo zadela;
Dekleta fantovske,
O joj! bo slana vzela.

Nedolžnim, dobrim bo
Prijazno sonce sjalo;
Pa vreme tud hudó
Ne bo jim dosti djalo.

Potočnik.

Francozko klepálo.

(Sensen-Dengelgeschirr.)

(S podobo.)

Priložena podoba kaže klepálo, katero je nek Francoz v Zgornji Vieni našel, in ki je že tudi na Nemškem po več deželah znano in zavoljo svoje potrebne koristi tudi v rabi. C. k. kmetijska družba v Lincu je za Novice 1600 obrisov poslala, torej imajo tudi vsi nemški nadpis.

Hvale vredne prednosti tega klepála so:

1. Kôsa se per tem klepálu skozi in skozi enako gladka in čista skleplje, kar se per navadnim klepánji storiti ne da; kôse po ti šegi sklepane se pa tudi lože brusijo in delj časa ojstre ostanejo, brez de bi jih bilo treba také pogostoma brusiti.

2. Sklepana kôsa že sama také rada reže, de je ni treba berž brusiti.

3. Na tem klepálu zna vsak kosec, naj bo še tako okórin, práv dobro klepáti, ja še clo v tami se da klepánje opraviti.

4. V 5 minutah se da po ti novi šegi vsaka še také skerhana kôsa oestro sklepáti, — per navadnim klepálu mora tudi priden kosec dostikrat po pol ure sedeti in klepáti, če hoče skerhano kôso popraviti.

Kader se kôsa pod kladvo ali klepáč déne, se mora na to gledati, de med zareza ravnó také leži, kakor na tleh takrat, kader se z njo kosi, zato kér je per tem klepálu kladvo drugačno, kakor per našim navadnim. Razun tega se mora kôsa v zarezah na ravnost semtertje pomikovati, zato, de per klepánji ne pride z oestrino na rob babice.

To klepálo práv líčno narejeno veljá na Nemškem 3 gold. in pol; per nas bi se morebiti še boljši kup narediti dalo. Stroški za tako koristno orodje se kmalo poplačajo s tem, kar si kosec na času pridobi, ki ga je sicer po navadnim dolgočasnim klepanji pogubil.

Obrisi bojo napravo tega klepála vsacimu kovaču natanjko pred oči postavili, de ga bo narediti razumel.

A. na prvi proti nam obrnjeni podobi je babica, ktera se s svojim špičastim koncem B. v kak les zabije, de terdno stoji. Z njo je kladvo ali klepáč C. sklenjen, ki se na klinu ali luniku D. gori in doli premikva, kteriga peró E., ktero je pod kladvovim ročnikom, kviško tiši. Če se tedej kôsa na babico položi in s kakim drugim lesenim batam na glavo železniga klepáča pri F. tolče, bo peró kladvo zmirej kviško vzdigovalo. De pa kladvo vedno na prvi kraj bije, in de nikoli preveč od kraja ne sega, sta na obeh straneh babice dva pleha z majhnima zareza G. G. napravljena, kamor se kôsa, ktera se ima klepati, vtakne. Z eno rokó se kôsa derži, z drugo se pa z lesenim batam po glavi železniga kladva F. tolče. Med tem se kôsa vedno od desne proti levi strani naprej pomiče, dokler ni sklepana; klepati se pa začne večidel pri pēti.

Srednji podobi ti kažete obstojne dele klepála; zadnja je pa obris po strani postavljeniga klepála.

*) Ta pesmica je vzeta iz nove pratike, ki je v današnji dokladi oznanjena. Kér se nam toliko prijetna zdí, smo jo dali za priporočilo pratike tudi v Novicah natisniti.